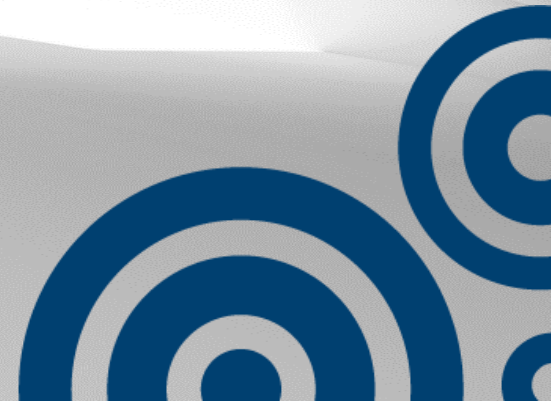

LOPS 2021 - paikalliset erityispiirteet osana lukioiden uutta opetussuunnitelmaa

Yhteiskehittämisen prosessi tukemassa siirtymistä uuteen LOPSiin

Osallistava prosessi uuteen LOPSiin siirtymisen tukena

Lukioiden opetussuunnitelmat (LOPS) uudistuvat syksyllä 2021. Uudistuksen myötä lukioissa on tarkoitus pyrkiä entistä määrätietoisemmin kohti laaja-alaista osaamista, kestävän tulevaisuuden rakentamista, osallistavaa toimintakulttuuria sekä mm. oppiainerajat ylittäviä opintoja yksilöiden tarpeet huomioiden.

Alueellinen valmistautuminen LOPS-uudistukseen on tehty eri näkökulmista ja lähtökohdista riippuen. Opetushallitus on korostanut keskeisenä kehittämiskohteena, että lukioiden toimintakulttuuri perustuu entistä enemmän yhteistyöhön, ottaa huomioon yksilöllisiä tarpeita ja osallistaa opiskelijoita.

Toteutimme Vaalassa, Parkanossa sekä Kuusamon kaupungissa LOPS:iin valmistautumista tukevat, alueellisiin tarpeisiin nivotut monivaiheiset prosessit, joissa lukioiden ja perusopetuksen opiskelijoita, henkilöstöä, huoltajia sekä muita sidosryhmiä kuultiin Verkkodialogissa. Osallistavalla verkkodialogiprosessilla saatiin esiin teemoja, joita eri ryhmät nostavat tärkeinä esiin.

Yhteiskehittäminen etenee iteroiden - yhdistelmä laajan joukon osallistamista sekä tulosten eteenpäin viemistä ydinryhmissä

Yhteiskehittäminen laajemman joukon verkkoavoriihissä.

Vaihtuvateemaisissa verkkoavoriihissä kutsutaan lukioden opiskelijat, henkilöstö ja muut sidosryhmät kommentoimaan ja arvioimaan konkreettisesti uuden LOPSin osa-alueita.

Kattavan näkemyksen muodostaminen, uusien ideoiden kerääminen ja kaksisuuntainen viestintä ovat prosessin kulmakiviä.

Eri vaiheista saatuja tuloksia käsitellään säännöllisesti lukion ydinryhmän kesken.

Ydinryhmällä on aina ajantasainen ja suodattamaton tieto käytössään.

Tarvittaessa pidetään työpajatyöskentelyä ydinryhmän kesken tulosten jatkojalostamiseksi ja tulevien verkkoavoriihien teemoista sopimiseksi.

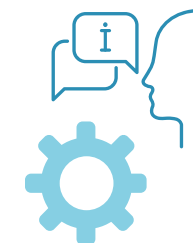
Selkeä, aikataulutettu osallistava prosessi tukee lukion siirtymää uuden LOPSin piiriin syksyllä 2021.

Lopputuloksena saadaan ideoita, ajatuksia ja konkreettisia toimenpiteitä paikallisiin opetussuunnitelmiin sekä lukioden toiminnan kehittämiseen osallistavasti.

Prosessi tuo esiin tärkeimpiä huomioitavia teemoja, esteitä ja mahdollisuuksia paikallisen LOPSin sekä muun lukion kehittämistyön onnistumiselle.

Prosessin avulla löydetään konkreettisia ratkaisuja, kenen pitää tehdä ja mitä, jotta muutos onnistuu.

Yhteinen pohdinta tekee muutosmatkaa näkyväksi prosessin ajan.

Laajan joukon verkkoaiivoriin toteuttaminen käytännössä

- ❖ mitä tulevaisuuden lukio pitää sisällään
- ❖ mikä on tärkeintä uuden paikallisen LOPSin kannalta
- ❖ mitä terveisiä halutaan jättää LOPSin valmistelijoille

Verkossa tapahtuva työskentely

Valmistelutyöpaja 2h ennen jokaista laajempaa aiivoriinikierrosta lukion ydinryhmän kanssa joko virtuaalisesti tai kasvokkain tilanteesta ja tarpeesta riippuen (FP valmistelee ja ohjaa)

Verkkopohjaisen työskentelyn prototyyppi asiakkaan visuaalisilla elementeillä (FP tuottaa)

Kommenttikierrosten ja muutosten jälkeen valmis linkki eri osallistujaryhmille lähetettäväksi

Työskentely-ympäristö avoinna 10 pv, max 3 viikkoa

Mahdolliset muistutuskutsut, sosiaalisen median kanavat innostajina valmistelu-työpajassa sovitun viestintäsuunnitelman pohjalta

Osallistumisen seuranta ja sen raportointi asiakkaalle (FP toimii sovitun mukaisesti)

Verkkotyöskentelyn tulosten analysointi ja raportin laatiminen

2 h raportointityöpaja, raportoinnin lisätarpeet, johtopäätökset

Osallistujaraportointi ja tulosten esittely esim. Teams-ympäristössä kaikille halukkaille tarvittaessa kohderyhmittäin, kysymyksiin vastaaminen ja seuraavaan vaiheeseen motivointi

Esimerkki osallistujan polusta aivoriihessä

Ensimmäisellä sivulla osallistajat näkevät lyhyen tervetulotekstin jossa kerrotaan miksi hänet on kutsuttu aivoriiheen

Toisella sivulla osallistuja antaa tarpeelliset taustamuuttujatiedot tulosten analyysia varten

Osallistuminen on anonyymiä

Osallistajat ideoivat avoimesti valitusta teemasta

Esim.

Ajattele tulevaisuuden lukiota. Miltä se näyttää? Mistä olet erityisen ylpeä?

Ideointia tehostetaan kysymyksen alla olevilla vaihtuvilla virikkeillä, jotka laajentavat ajattelua ja tuovat esiin kysymykseen liittyviä näkökulmia, esim.

Ajattele opinto-ohjausta

Ajattele opiskelijan vaikutusmahdollisuuksia

Vertaisarviointi

Osallistajat arvioivat arviointitaululla muiden tuottamien ideoiden tärkeyttä uudelle LOPSille

Vie keskelle vastaukset, jotka ovat mielestäsi tärkeitä uuden LOPSin kannalta

Näin saadaan tietää, mikä on erityisen tärkeää ottaa huomioon eri sidosryhmien mielestä

Jatkojalostus

Osallistajat jatkojalostavat ja konkretisoivat 5 tärkeimpänä pitämäänsä vastausta miettimällä idean käytännön toteutusta

Miten toimimalla teemme tästä totta?

Vapaa sana

Viimeisellä sivulla osallistujilla on mahdollisuus esim. lähettää terveisiä paikallisen OPSin valmistelijoille, kertoa yhdestä asiasta jonka he haluaisivat muuttaa tai pitää muutoksen aikana, osallistua arvontaan jne.

Mitä aivoriihiyöskentely tuottaa?

Suoran ja suodattamattoman näkemyksen lukion eri sidosryhmien ajatuksista, epäilyksistä ja toiveista. Laajan laadullisen aineiston, jossa yhdistyy mistä sidosryhmät puhuvat paljon sekä mitä he pitävät erityisen tärkeinä.

Tuloksista saa selkänöjaa päätöksenteolle sekä kehitysagendan.

Eri sidosryhmien osallistamisessa sekä viestinnässä päästään keskittymään aiheisiin, joita he itse pitävät tärkeinä.

Osallistaminen ja yhteiskehittäminen käynnistää osallistujassa oman ajattelun prosessin. Muutokseen hyppääminen on helpompaa, kun omat näkemykset on kuultu. Muiden vastausten lukeminen ja tulosten kuuleminen laajentaa näkemystä aihepiiristä.

Fountain Park

Osallista sidosryhmäsi muutokseen ketterästi verkossa

www.fountainpark.fi

